

حصہ نظم

ماخذات

میاں محمد بخش رحمۃ اللہ علیہ	تحفہ رسولیہ
مرتبہ ڈاکٹر نذیر احمد	کلام شاہ حسین رحمۃ اللہ علیہ
شاہ مراد	کلام شاہ مراد
مرتبہ ڈاکٹر نذیر احمد	کلام نیکے شاہ رحمۃ اللہ علیہ
مرتبہ ڈاکٹر فقیر احمد فقیر	ککارے ہاشم شاہ رحمۃ اللہ علیہ
مولوی غلام رسول عالمپوری رحمۃ اللہ علیہ	احسن القصص
مرتبہ فضل پرویز	کہند اسماعیل
ڈاکٹر فقیر محمد فقیر	ستاراں دن
دائم اقبال دائم	شاہنامہ کربلا
احمد راسی	ترجمہ
منیر نیازی	رستہ دکن والے تارے
منیر نیازی	چار چپ چیزاں
مرتبہ محمد آصف خاں	آکھیا بابا فرید رحمۃ اللہ علیہ نے
سلطان الطاف علی	ایات سلطان بابور رحمۃ اللہ علیہ
ڈاکٹر فقیر محمد فقیر	کلیات علی حیدر
مرتبہ عبدالعزیز ایڈوکیٹ	ہیر وارث شاہ رحمۃ اللہ علیہ
مرتبہ نور احمد فریدی	دیوان فرید رحمۃ اللہ علیہ
استاد عشق لہر	کلام عشق لہر
پیر فضل گجراتی	ڈوگھے پنڈے
حکیم شیر محمد ناصر	سحر اسورج
عارف عبدالحق	اکلا پے دا مسافر
باقی صدیقی	کچے گھڑے
انور مسعود	میلا اکھیاں دا

میاں محمد بخش رحمۃ اللہ علیہ

پنجابی دے عظیم شاعر میاں محمد بخش رحمۃ اللہ علیہ 1830ء نوں علاقہ کھڑی دے اک پنڈ چک ٹھا کرہ وچ میاں شمس الدین دے گھر پیدا ہوئے۔ میاں شمس الدین حضرت پیر شاہ غازی قلندر دے گڈی نشین سن۔

میاں محمد بخش رحمۃ اللہ علیہ نے مڈھلی تعلیم اپنے والد کولوں حاصل کیتی۔ فیر سوال شریف دے کتب وچ حافظ محمد علی تے حافظ ناصر دے شاگرد ہو گئے۔ اوہناں کولوں فارسی، عربی ادب دے نال نال تفسیر، فقہ حدیث دی تعلیم حاصل کیتی۔ میاں شمس الدین دی وفات مگروں اوہناں دے وڈے پتر بہاول بخش گڈی نشین ہوئے تے حضرت میاں محمد بخش رحمۃ اللہ علیہ کشمیر دی سیر نوں نکل گئے۔ ایس سفر دے دوران آپ نے بزرگاں دے مزاراں اُتے حاضری دتی تے کئی عالماں کولوں فیض حاصل کیتا۔ جدوں میاں بہاول بخش دا انتقال ہو یا تے آپ سجادہ نشین ہوئے۔ آپ نے ساری حیاتی ویاہ نہیں کیتا۔ آپ ہر ویلے اللہ دی یاد وچ ڈبے رہندے سن آپ نے جنوری 1907ء نوں کھڑی شریف وچ وفات پائی آپ نے کل ستاراں کتاباں لکھیاں جیہناں وچوں سیف الملوک، قصہ خواص خاں، قصہ شاہ منصور شیریں فرہاد، مرزا صاحبان تے سوہنی مہینوال مشہور نیں۔ پر آپ دے قصہ سیف الملوک نوں شہرت عام تے بقائے دوام حاصل ہوئی۔ آپ نے ایس قصہ وچ تصوف دے مضامین بیان کیے نیں، نالے اخلاقی درس دتا اے۔ آپ نے ایس مثنوی وچ عشق داسفر مثال بنا کے پیش کیتا اے نالے زمانے دے دکھ درد اپنے ذاتی دکھ درد بنا کے بیان کیے نیں۔ ایس توں اڈا ایہہ کوشش تے عمل دی اُچی تے مچی مثال اے۔ ایہہ جد اوہناں دی کتاب تحفہ زسولید وچوں لئی گئی اے۔

حمد

اول حمد خداوند تائیں، جو خلقت دا سائیں
نا بُدوں جس بود بنایا اک صورت تائیں

صنعت اُسدی تھیں سبھ کچھ ہو یا کیا کیڑے کیا ہاتھی
آپ کرے کم سارے کوئی ہتھیار نہ ساتھی

دو حرفاں تھیں پیدا کچھ لوح قلم جگ سارے
گن فیکون محمد بخشا واہ قدرت دے کارے

آپ کر گھر خواہش کر کے اربح عناصر گوئی!
تھے قسماں پیدائش اوس تھیں رنگ برنگی ہوئی

ہک جماد ہوئے اوس وچوں نہ اوہ ہلدے جلدے
ہور نبات حیات نہ مردے پھلدے پھلدے

حیوانات کچھ پھر ترتیجے صاحب جِسمان جاناں
قسم ہزار اشعاراں کیتی دنیا تے حیواناں

صُورت جُدا جُدا ہر ایک علم اوہدے وچ آئی
رنگا رنگ بنائے کھانے دیندا ہر ہر جانی

اے کریم اے رحیم اے ستار غفارا
میں بُرے دا بھلیاں، ہر جا کر چھٹکارا